رئیس دفتر تبلیغات اسلامی

وحدت ملی در گرو وحدت فرهنگی

رئیس دفتر تبلیغات اسلامی گفت: وحدت ملی، در گرو وحدت فرهنگی است و باید این موضوع در میان تمامی اقوام ایرانی ترویج شود.

حجةالاسلام والمسلمین سیدحسن ربانی، در نشست مشترک با وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی، در قم گفت: این دفتر، مجموعه عظیمی از بخش‌های مختلف می‌باشد که ماموریت‌های مهمی را نیز بر عهده دارد و تاکنون توانسته است خدمات چشمگیر فرهنگی را به جامعه ارائه کند. وی ادامه داد: یکی از بخش‌های این دفتر، وجود دانشگاه باقرالعلوم علیه‌السلام، در کنار مسایل آموزشی حوزوی است که با برگزاری دوره‌های آموزشی متفاوت، به امر آموزش طلاب می‌پردازد. رئیس دفتر تبلیغات اسلامی تصریح کرد: هم‌چنین وجود پژوهشگاه و چندین پژوهشکده، نشان دهنده اهتمام ویژه این دفتر به امر پژوهش است. حجةالاسلام والمسلمین ربانی به فعالیت‌های قرآنی دفتر تبلیغات اسلامی اشاره‌کرد و گفت: مرکز فرهنگ و معارف قرآن، تلاش‌های بسیاری را در مسیر قرآنی انجام داده و بزرگ‌ترین مدرسه قرآن پژوهی کشور به حساب می‌آید که در بخش‌های مختلف قرآنی فعالیت می‌کند. وی به فعالیت‌های مبلغان دفتر تبلیغات اشاره‌کرد و گفت: با بهره‌گیری از ۲۵ هزار مبلغ دینی، معارف اهل‌بیت علیهم‌السلام را در سراسر کشور ترویج می‌دهیم. حجةالاسلام والمسلمین ربانی اضافه کرد: ۱۵ هزار مبلغ فعال در قم، مشهد و اصفهان ساماندهی شده‌اند و با برگزاری دوره‌های آموزشی، به اطلاعات روز برای انجام بهتر تبلیغ دینی مجهز هستند. بر پایه گزارش روابط عمومی دفتر تبلیغات اسلامی، وی ادامه داد: ۱۸ مجله به صورت تخصصی در دفتر تبلیغات اسلامی فعالیت می‌کنند و اطلاعات لازم را به مخاطبان می‌رسانند. رئیس دفتر تبلیغات اسلامی افزود: هم‌چنین وجود بوستان کتاب در کنار دیگر فعالیت‌های این دفتر، خدمات فرهنگی مناسبی به نسل جوان ارائه شده است. وی در پایان گفت: هدف اصلی دشمن، از بین بردن وحدت فرهنگی ماست و امروزه به عنوان تهاجم فرهنگی، فعالیت‌های خود را آغاز کرده است که باید حوزه فرهنگ، بیشتر از گذشته کارکارشناسی کند.

پیشگامی دانشگاه باقرالعلوم در تربیت دانش‌پژوهان دینی

دانشگاه باقرالعلوم می‌تواند با راه‌اندازی رشته‌های جدید، دانش‌پژوهان توانمند و آشنا به مباحث دینی را تربیت نماید و در این زمینه، پیشگام باشد. حجةالاسلام والمسلمین سید حسن ربانی، در مراسم تودیع و معارفه معاون آموزشی و فرهنگی دانشگاه‌باقرالعلوم، طی سخنانی با بیان این‌که معاونت آموزشی و فرهنگی، رکن اساسی یک مؤسسه به شمار می‌رود، ادامه داد: در بخش آموزش باید گام‌های بلندتری برداشته شود و دانشگاه باقرالعلوم در این زمینه باید برنامه‌ریزی‌های لازم را داشته باشد. وی اضافه کرد: خوشبختانه در بخش آموزش این دانشگاه، فعالیت‌های بسیار خوبی انجام شده است؛ البته با توجه به ظرفیت‌های موجود، نسبت به آن‌چه باید باشیم، فاصله داریم. حجةالاسلام والمسلمین ربانی با اشاره به برنامه‌های دفتر تبلیغات اسلامی برای پشتیبانی از بخش آموزش، تصریح کرد: این دفتر، حمایت‌های لازم را در این بخش انجام خواهد داد و در این راستا از دیدگاه‌ها و طرح‌های جدید استقبال می‌کند.

رئیس دانشگاه باقرالعلوم قم نیز در مراسم تودیع و معارفه معاون آموزشی فرهنگی این دانشگاه، گفت: اگر کسی بخواهد در علوم انسانی، صاحب‌نظر باشد و دیدگاه اسلام را به درستی تبیین کند، راهی جز این نیست که در علوم دینی هم صاحب‌نظر باشد؛ همان اصطلاحی که در حوزه‌ها به آن مجتهد گفته می‌شود. وی افزود: بدون دارا بودن چنین تخصصی در علوم دینی و بهره‌مندی از تخصص در عرصه علوم انسانی، نمی‌توان ارتباط دقیقی بین این دو شاخه از علم برقرار کرد. حجةالاسلام والمسلمین ارسطا ادامه داد: در واقع راه‌یابی التقاط در علوم انسانی، از آن زمانی آغاز شد که افرادی بدون داشتن اطلاعات تخصصی کافی از اسلام، به تبیین دیدگاه‌های اسلام در حوزه رشته‌های مختلف علوم انسانی پرداختند.معاون آموزشی دفتر تبلیغات اسلامی خاطر نشان کرد: وظیفه‌ای که امروز بر دوش دانش آموختگان حوزوی قرارگرفته، وظیفه بسیار دشواری است، زیرا پاسخ‌گویی به سؤالات به صورت دقیق و مبنایی، فقط از عهده مجتهدان متخصص در حوزه علوم انسانی بر می‌آید. وی، توسعه رشته‌های علوم انسانی را از اهداف دانشگاه باقرالعلوم دانسته و افزود: این دانشگاه برای تبدیل به یک قطب علمی، باید تأسیس رشته‌های فقه مضاف مانند فقه سیاسی، فقه هنر، فقه پزشکی، فقه مدیریت و فلسفه مضاف، مانند فلسفه دین را در اولویت قرار دهد. حجةالاسلام‌والمسلمین ارسطا اضافه کرد: با تأسیس رشته‌های فقه مضاف، فلسفه مضاف، ما به ارتقای سطح معلومات دینی در کل رشته‌های موجود در دانشگاه‌کمک خواهیم کرد. بر اساس گزارش روابط عمومی دفتر تبلیغات اسلامی، وی گفت: تأسیس دپارتمان‌های علمی و تبدیل دانشگاه باقرالعلوم علیه‌السلام برای رشته‌های مزبور، یکی از ضرورت‌ها و اولویت‌هایی است که باید دنبال شود. رئیس دانشگاه باقرالعلوم اضافه کرد: این امر، حوزه علمیه را هم تحت تأثیر قرار می‌دهد، چرا که این دانشگاه یکی از نهادهای برخاسته از حوزه می‌باشد و توجه دانشگاه به این رشته‌ها عاملی می‌شود که در حوزه هم تأثیر مثبت خود را برجا بگذارد. حجةالاسلام‌والمسلمین ارسطا در پایان، هدف اصلی دانشگاه باقرالعلوم علیه‌السلام را تربیت دانش آموختگانی دانست که دارای تخصص در هر دو زمینه رشته‌های علوم دینی و دانشگاهی باشند. خاطرنشان می‌شود: در این مراسم با تقدیر از زحمات حجةالاسلام توسلی، معاون پیشین آموزشی فرهنگی دانشگاه باقرالعلوم علیه‌السلام، دکتر محمد ستوده آرانی، به عنوان معاون جدید معرفی شد.

ضرورت نهضت ساخت خانه عالم در روستاهای شمال کشور

مسئول طرح هجرت بلند مدت استان گیلان، احیای سنت‌ها و باورهای حسنه وقف، زکات و ترغیب مردم و جوانان به محافل دینی را از آثار خوب تبلیغ دانست. حجةالاسلام والمسلمین محمد لاکانی در گفت‌وگو با مرکز خبر حوزه، استقبال مردم از روحانیان را بسیار خوب ارزیابی کرد و گفت: مردم برای مبلغان ارزش زیادی قائل هستند، زیرا درکنار آنان، احساس امنیت فکری و فرهنگی دارند. وی به وظایف دفتر معاونت تبلیغ حوزه در استان گیلان اشاره کرد و اظهار داشت: در حوزه‌های مختلف، وظایف متعددی داریم که ساماندهی مبلغین طرح هجرت بلند و کوتاه مدت است و در این زمینه۷۰ نفر در طرح بلند و بیش از ۳۵۰ نفر در طرح کوتاه‌مدت در اقصی نقاط استان گیلان، به ویژه نقاط محروم حضور دارند. حجةالاسلام لاکانی افزود: جدی‌ترین مشکل معاونت تبلیغ استان گیلان، فقدان خانه عالم جهت اعزام مبلغ به روستاست، که باید نهضت ساخت خانه عالم در این عرصه شروع شود. مسئول دفتر معاونت تبلیغ و آموزش‌های کاربردی حوزه در استان گیلان ادامه داد: وظیفه دیگر این دفتر، همکاری و تعامل با آموزش و پرورش و برگزاری جلسات مستمر با این اداره است و در این عرصه، به دلیل حضور عرفان‌های کاذب و نوظهور و تحرکات زیاد آنها، دوره آموزش فرق و ادیان برای معلمین برگزار می‌شود. وی افزود: تأسیس مدارس وابسته به حوزه علمیه، از دیگر وظایف این دفتر است که در این عرصه، مدرسه‌ای در مقطع راهنمایی با حضور یک روحانی و کادر آموزشی، تأسیس شده است. حجةالاسلام لاکانی ادامه داد: به لحاظ تأثیرگذاری این مدرسه، بسیاری از والدین تمایل دارند فرزندانشان در این مدرسه حضور داشته باشند؛ از این رو، در نظر داریم در سال‌های آینده، ۵ مدرسه را وارد این طرح بکنیم. حجةالاسلام لاکانی به آموزش‌های مبلغین در دوره‌های کوتاه و بلندمدت از سوی

این دفتر اشاره کرد و بیان داشت: با مبلغین استان در ارتباط هستیم و تاکنون ۳ دوره آموزش ضمن خدمت، برای آنان برگزار کرده‌ایم و طی آن از اساتید روحانی شاغل در دانشگاه و آموزش و پرورش، برای حضور در کلاس‌های روش فن سخنرانی، فرق و ادیان، مسیحیت و وهابیت و روش کلاس‌داری دعوت شد که مورد استقبال مبلغین قرار گرفت. مسئول دفتر معاونت تبلیغ و آموزش‌های کاربردی استان گیلان گفت: هر ۴ ماه یک‌بار، این دوره‌ها برگزار می‌شود، تا رکود علمی در مبلغین کم شده و اثرات خوب آن در مدارس و مساجد ظاهر شود. حجةالاسلام لاکانی اضافه کرد: برگزاری دوره‌های فرق و ادیان برای مبلغین آموزش و پرورش استان گیلان، دوره معارف مهدوی برای دانشجویان، دانش‌آموزان و مدیران ادارات و دوره تربیت مربی معارف مهدوی ویژه مبلغان خواهر سطح ۲ به بالا، از دیگر فعالیت‌های این معاونت است. وی خاطرنشان کرد: طرح رحمت کارگری(تکریم بیان خانواده) ویژه خواهران و برادران شاغل در کارخانجات را اجرا کردیم که در این طرح، کلاس‌هایی با موضوعات تعاملات زن و شوهر نسبت به هم و والدین نسبت به فرزندان، برگزار می‌شود. حجةالاسلام لاکانی گفت: جذب و گزینش استانی طلاب پایه ۶ به بالای این استان جهت تبلیغ نیز، از دیگر فعالیت‌های این دفتر می‌باشد. وی اضافه کرد: در اعزام مبلغ، هیچ محدودیتی وجود ندارد و جدی‌ترین مشکل ما، فقدان خانه عالم در روستاها و نبود خانه استیجاری برای مبلغ است و امیدواریم با سامان بخشی و ایجاد نهضت ساخت خانه عالم، این مشکل نیز مرتفع شود. حجةالاسلام لاکانی گفت: همان‌طوری که در روستاها وجود خانه بهداشت، ضروری به نظر می‌رسد، همه نهادها و دستگاه‌های اجرایی باید دست به دست هم دهند، تا هر روستا یک خانه عالم داشته باشد، وی اعزام مبلغین به روستاها و مناطق محروم را مؤثر دانست و گفت: نهادینه‌شدن فرهنگ اقامه نماز در اول وقت و احیای مساجد، شنیده‌شدن بانگ اذان در هر سه وقت نماز، گسترش نهضت قرآن‌آموزی، کاهش آسیب‌های فرهنگی، از بین‌رفتن خرافات و بدعت‌ها با حضور مبلغان و ایجاد فضای معنوی و دین در روستاها و گره‌گشایی از کار مؤمنان، از آثار خوب حضور مبلغان است. حجةالاسلام لاکانی به آسیب‌های رفتاری روحانیون در روستا اشاره کرد و عنوان کرد: واردشدن به اختلافات جزئی روستائیان و دخالت در زندگی خصوصی مردم روستا، کم‌سوادی، کم‌اطلاعی و عدم پاسخ‌گویی به شبهات دینی، از آسیب‌های رفتاری مبلغین است. وی مهم‌ترین نیاز مردم روستاها را آشنایی به اصول دین دانست و خاطرنشان کرد: بحث‌های اصولی برای مردم باید جا بیفتد و مبلغان باید باورهای اعتقادی مردم را تقویت و اصول دین را برای آنان بیان کنند و در مسایل سیاسی، ولایت فقیه را محور بدانند.

در مدرسه علمیه معصومیه برگزار شد

نشست «استعدادیابی در تحصیلات حوزه»

دومین نشست از سلسله نشست‌های «هویت صنفی طلبه» با عنوان «استعدادیابی در تحصیلات حوزه»، به همت نهاد سرپرستی طلاب مدرسه علمیه معصومیه قم، در سالن همایش‌های این مدرسه برگزار شد. به گزارش مرکز خبر حوزه حجةالاسلام عالم زاده نوری در این نشست گفت: جوان، استعداد انجام هرکاری و موفقیت در هر رشته‌ای را دارد و باید توانایی‌های علمی و مهارتی لازم را در عرض هم دنبال و در حد نصاب کسب نماید، اما توانایی‌های متفرقه و اطلاعات عمومی فراوان و مهارت ویژه نیز لازم است. مؤلف کتاب «لباس روحانیت، بایدها و نبایدها» خاطر نشان ساخت: برای تشخیص استعداد، هر شخص باید آینده خود را به خوبی مجسم کند، خود را در موقعیت‌های عینی مختلف به تصویر کشد و روحیات، حساسیت‌ها و آرمان‌های خود را در هر یک از آن موقعیت‌ها، محک زند و به شخصیت‌هایی که در آن نقش‌ها هستند و نوع فعالیت‌ها و ساعات زندگی آن‌ها توجه کند و برنامه کاری روزانه آن‌ها را از نزدیک مرور کند.

حجةالاسلام عالم زاده نوری اضافه کرد: هر فردی باید خود را در ظرف زمانی ۱۰ سال بعد، جایگزین بزرگان نماید و خودشناسی خود را افزایش دهد. برای این منظور می‌توان از معاشرت با چهره‌های موفق واقعی، بهره گرفت. مطالعه سرگذشت بزرگان علم و عمل و دقت در نظام فعالیت‌های روزمره آنان نیز در این زمینه، بسیار مفید است. این پژوهشگر حوزوی در ادامه اظهار داشت: علاقه، با استعداد رابطه مستقیم دارد؛ یعنی علاقه، نشان استعداد است و اگر انسان، علاقه خود را دنبال کند، چیزی را که با وجودش سنخیت دارد، دنبال خواهد کرد، زیرا مطابق سلیقه دیگران رفتار کردن، ممکن است به بی‌خاصیتی و کم‌ثمرگی بینجامد. وی افزود: تشخیص استعداد، از مقوله خودشناسی است و برای آن‌که درباره خود به داوری برسیم، لازم است رفتارهای گذشته خود را به یاد آوریم و فهرست مفصلی از آن تهیه کنیم؛ این فهرست را در فرصت شایسته‌ای، بارها و بارها بررسی، تجزیه و تحلیل نماییم، تا با تحلیل رفتارها و احساسات خود، مختصات شخصیتی خود را به دست آوریم. این پژوهشگر حوزوی ادامه داد:استفاده از نظر دیگران در این زمینه، بسیار مفید است، زیرا شنیدن ویژگی‌های خود از زبان دیگران، دقت‌های تازه و دستآوردهای شیرینی را برای ما ایجاد می‌کند.

وی در پایان خاطرنشان ساخت: پس از رسیدن به یک پاسخ اطمینان‌بخش، تلاش کنیم که خودمان باشیم؛ یعنی مطابق ذائقه و علاقه فطری عمل کنیم و آمادگی ذاتی خود را فعال کنیم و بی‌جهت و با تکلّف، ادای دیگران را در نیاوریم و حسرت نعمت دیگران را نخوریم، زیرا خدای متعال، انسان‌ها را به گونه‌های مختلف و برای مأموریت‌های متفاوت آفریده است و از هر کس، متناسب با نعمتی که ارزانی‌اش ساخته، مسئولیت خواسته است.

تصحیح اصلی‌ترین منبع حدیثی شیعه چگونه صورت پذیرفت؟

... ادامه از صفحه ۷

فایده دوم این است که ما از طریق مشابه‌یابی می‌توانیم اختلاف حدیث و تعارضاتی را که بعضاً با آن مواجه هستیم، حل کنیم، چون تعارض روایات فقهی، امری کاملاً طبیعی است و مرحوم‌کلینی طبق مبنای خود، به برخی روایات معارض اشاره نکرده است و ما در مشابه‌یابی در صورت برخورد با روایات معارض، این‌ها را در پانوشت آورده‌ایم تا مخاطب وقتی به این گروه مصادر مراجعه می‌کند، بتواند به احادیث معارض هم دست یابد، اما فایده بعد، شناخت تقطیع و حذف قرائن است، به طوری که از طریق مشابه‌یابی احادیث می‌توانیم به تقطیعاتی که محدثان و از جمله، مرحوم کلینی در روایات به کار گرفته‌اند، آگاهی پیدا کنیم. مثلاً در روایتی تقطیع‌شده داریم که: «**ان الجار کالنفس غیرمضارٍ و لا آثم و حرمة‌الجار علی‌الجار کحرمة امه**». همین روایت را وقتی مشابه‌یابی می‌کنیم، می‌بینیم مرحوم کلینی این را در باب «اعطاء الامانة» به صورت کامل آورده است و آن‌جا متوجه می‌شویم که این روایت مربوط به معاهده‌ای از سوی پیامبر اکرم صلی‌الله‌علیه‌وآله بین مهاجران و انصار در یکی از غزوات بوده است و در آن‌جا تعبیر «جار» به معنای کسی است که به او امان داده شده نه همسایه.

کار شما در چند مرحله انجام گرفت؟

حجةالاسلام طباطبایی: در سه مرحله ترویج مصادر، مقابله با روایات کافی و چینش مصادر.

آقای حسینی: تصحیح الکافی، کمک شایانی به کسی می‌کند که بخواهد از این به بعد منابع در دست مرحوم کلینی یا کتاب‌هایی را که از مرحوم کلینی اخذ کردند تحقیق کند، چون تمام اطلاعات تاثیرگذار در ناحیه متن و سند را دارد. هم‌چنین مجموعه اطلاعاتی که در تعلیقات سندی آمده، یک دایرةالمعارفی است که می‌تواند مخاطبان سندپژوه و حدیث‌پژوه را در دو امر کمک کند: ۱. در اصل قواعد سندشناسی کافی؛ یعنی سعی شده سبک‌شناسی اسناد کافی در تعلیقات، به‌خوبی نمود پیدا کند و نکته دوم، قواعد و قوانین شناخت تحریف است. در واقع اگر کسی با هدف استخراج قواعد و تحریف و تصحیف، به این مجموعه رجوع کند، می‌تواند مجموعه‌ای از قواعد تحریف و تصحیف را برای تعامل با دیگر اسناد کتب حدیثی شناسایی نماید.

تنظیم حواشی با چه مبنا و روشی صورت گرفته است؟

حجةالاسلام احمدی: گروه‌ها، نتایج مباحث خود را در قالب کلاسورهای جداگانه به گروه تنزیل هوامش می‌دادند؛ یعنی تعلیقات متن، نسخه بدل‌ها، تعلیقات سند و اختلاف‌هایی که از مصادر گزارش می‌شد، در یک‌جا جمع می‌شد. در مرحله نخست، کنترل اجمالی انجام گرفت و نواقص و موارد مشکوک، ارجاع شد که این مرحله با دشواری خاصی همراه بود، چون متصدی این امر باید با همه آیین‌نامه‌ها در بخش‌های مختلف آشنا می‌شد. در مرحله بعدی، باید تمام نوشته‌ها تحت یک سیاق واحد ارائه می‌شد، که این‌کار طبق آیین‌نامه انجام گرفت و طبق ضوابط هر کدام از نسخ بدل‌ها، مصادر، تغییر متن و ... تحریر و نگارش یافت.

مهم‌ترین منابع شما در ترجمه چه بود؟

آقای بخشایشی: در این مرحله سه هدف را دنبال می‌کردیم: ۱. توضیح‌دادن معانی الفاظ مبهم، اماکن غیرمعروفه و لغات غریبه؛ ۲. رفع ابهام و اجمال از متن حدیث؛ که برای این امر به شروح مراجعه می‌کردیم؛ ۳. ارائه راه‌حل‌های بزرگان، هنگام مواجهه با برخی احادیث که با قول مشهور علمای شیعه مخالف بود.

معیار شما در تعیین مبهم‌بودن یا نبودن الفاظ چه بود؟

آقای بخشایشی: فهم عموم کسانی را که می‌خواهند به کافی مراجعه کنند، لحاظ کردیم. هم‌چنین به الفاظی که در شرح‌ها معنا شده بود توجه داشتیم.

بیشتر از چه منابعی استفاده کردید؟

آقای بخشایشی: برای شرح الفاظ مبهم به کتب لغت و شروح مراجعه می‌کردیم و در این خصوص، اولویت‌بندی ما بر حسب تاریخ و اعتبار آن کتاب بود؛ لذا در مرحله اول، صحاح جوهری و نهایه ابن‌اثیر را مدنظر داشتیم و در مراتب بعدی به مصباح‌المنیر، قاموس‌المحیط و لسان‌العرب مراجعه کردیم و سعی ما این بود که در شرح الفاظ، معنای لفظ را با توجه به سیاق حدیث معنا کنیم.

توجه‌تان به زیبایی شکل و خروجی کار چگونه بود؟

حجةالاسلام درایتی: اهتمام ویژه‌ای در این زمینه صورت گرفت، چون اعتقاد داشتیم اگر یک کتابی به صورت عمیق تصحیح شود، ولی در کارهای شکلی آن خوش‌سلیقگی انجام نگیرد، باعث می‌گردد کار تحقیق هم زیر سئوال برود و رغبت مخاطب برای مراجعه کاهش یابد؛ لذا مشاوره‌های زیادی در این زمینه انجام گرفت و نمونه‌های مختلف را بررسی کردیم. همان‌طور که می‌بینید در تصحیح کافی، برای کتاب‌ها، ابواب و احادیث کافی، شماره مسلسل گذاشته شده و این موضوع برای اولین بار در چاپ کافی اتفاق افتاده است. نکته دیگر این‌که سندها از متن روایت جدا و با قلم(فونت)متفاوتی چاپ شده است، چون برای برخی افراد که به کافی مراجعه می‌کنند، فقط سند مهم است و برخی هم اصلاً با سند کاری ندارند و می‌خواهند روایت را ببینند و این مسئله به هر دو گروه کمک می‌کند. هم‌چنین مرحوم کلینی غیر از روایات، گاهی بیاناتی از جانب خودش به عنوان توضیح، ذیل روایت دارد. ما تمام بیان‌های کلینی را چپ‌چین و قلمش را ریزتر کرده‌ایم تا مخاطب بداند این مطلب، خارج از روایت است. کار دیگر این بوده که به علت ارجاعات زیاد به چاپ قبلی کافی (۸ جلدی)، آن را در حاشیه سفید بیان کرده‌ایم، چون برخی کتاب‌ها آدرس روایت را بر همین اساس داده‌اند و ما برای راحتی پژوهش‌گران این کار را انجام داده‌ایم تا قابل بازیابی باشد. هم‌چنین برای این‌که صفحه‌بندی زیبا باشد، بیست نوع صفحه‌بندی را بررسی کردیم؛ کافی در چاپ قبلی در ۸ جلد و در چهار هزار و ۵۸۵ صفحه بوده و در این چاپ در ۱۵ جلد و مجموعاً یازده هزار و ۸۰۳ صفحه عرضه شده است.

ظاهراً برای بخش روضه هم فهرست جداگانه ارائه کرده‌اید.

حجةالاسلام درایتی: بله، دو فهرست ترتیبی و موضوعی برای این بخش آورده‌شده است که این امر با توجه به پراکندگی موضوع در روضه، کارایی این بخش را بیشتر می‌کند.

درباره تحقیقات بعدی در زمینه کافی چه نظری دارید؟

حجةالاسلام درایتی: معتقدیم کار انجام گرفته، گام نهایی برای تحقیق کافی نیست و کارهای مختلفی می‌شود روی کافی انجام داد و بر این باوریم که کافی، به عنوان مهم‌ترین، گسترده‌ترین و معتبرترین منبع حدیثی شیعه، این ظرفیت را دارد که مکرر و با ایده‌های جدید و متناسب با زمان و ابزار روز و نیازهای متنوع مخاطبان تحقیق و در حجم‌های مختلف چاپ شود و در اختیار علاقه‌مندان و محققان قرار گیرد؛ تحقیق پیش رو تجربه جدیدی است که قطعاً با کاستی‌ها، نقص‌ها و اشتباهات همراه بوده است و امیدواریم محققان علوم حدیث و نخبگان حوزه و دانشگاه با دقت و حوصله به آن توجه کرده و با ارسال پیشنهادات و انتقادات خود، ما را در ادامه راه یاری کنند. نکته دوم این است که در خصوص تصحیح و تحقیق متون، از نظر مبنا، روش و گستره تحقیق، اختلاف‌های فراوانی وجود دارد و هر کس بر اساس سلیقه خودش مبنای خاصی را انتخاب کرده و به آن عمل می‌کند و کافی هم از این قاعده مستثنا نیست. تمام سعی ما در این کار این بوده است که راه میانه را دنبال کنیم و از افراط و تفریط بپرهیزیم.

آیا تمام دست‌اندرکاران این مجموعه را افراد حوزوی تشکیل می‌دهند؟

آقای حسینی: تصحیح کافی، نمونه یک کار تمام حوزوی است و جمع همکارانی که این‌جا تشریف دارند، همه دانش‌آموختگان حوزوی هستند که سعی کرده‌اند مایه‌هایی که در زمینه‌های مختلف از حوزه گرفته‌اند، به بهترین نحو در این کار نمود پیدا کند و در واقع، کار تصحیح کافی، تاکیدی رسا و عملی بر ضرورت توسعه و گسترش پژوهش‌های حوزوی موضوعات غیر از فقه و اصول و در رأس آن‌ها پژوهش‌های حدیثی است.

برنامه‌ای برای فهرست‌های متنوع، که معمولاً با چنین مجموعه‌هایی تدوین می‌شود، ندارید؟

حجةالاسلام درایتی: فهرست‌های اماکن، اشخاص و .. را شروع کرده‌ایم و نهایتاً بیش از سی عنوان فهرست خواهد شد و سعی ما این است که کار آن تا پایان امسال انجام بگیرد.

گفت‌وگو: حسن صدرایی عارف

رواق شهیدان

شهید صفر ابراهیمی

طلبه شهید صفر ابراهیمی سال ۱۳۴۹ شمسی در روستای خلج از توابع تبریز به دنیا آمد. دوران صباوت را در همان روستا گذرانید. پنج ساله بود که به اتفاق خانواده به روستای سرای از توابع هریس و پس از مدتی در سال ۱۳۵۷ به شهر تبریز کوچ کردند. شهید ابراهیمی تحصیلات کلاسیک خود را تا سطح دیپلم در تبریز فراگرفت. در مورد او نوشته‌اند که در درس جدی بود و با آن‌که در امر معیشت به خانواده‌اش کمک می‌کرد، ولی چندین سال به عنوان شاگرد اول مدرسه شناخته شد. با وجود سن کم در انجام فرایض دینی کوشا بود و به نماز اول وقت اهمیت می‌داد. شهید ابراهیمی مسیر تحصیلاتش را به سوی حوزه علمیه تغییر داد و با شوق درونی و روحیه ایمانی در مدرسه ولی‌عصر عجل‌الله‌تعالی‌فرجه‌الشریف تبریز مشغول فراگیری معارف دینی و حوزوی گشت. طلاب این مدرسه سعی می‌کردند که در مواقع نیاز به جبهه بروند و شهید ابراهیمی نیز با این سن کم خود در زمستان سال ۱۳۶۴ عازم جبهه‌ها شد. و در عملیاتی که پس از ورودش اتفاق افتاد، به مقام رفیع شهادت نائل گشت. **روحش‌شاد**

حجةالاسلام‌والمسلمین فرجام

چهره معنوی حوزه، عامل دینداری در جامعه

مدیر اجرایی حوزه علمیه خراسان گفت: تمایل و اشتیاق مردم به دین و معارف الهی، زمانی بیشتر می‌شود که شاهد حضور چهره‌های ذوب شده در باورهای دینی و معنوی در حوزه باشیم. به گزارش خبرنگار مرکز خبر حوزه در خراسان، حجةالاسلام و المسلمین اکبر فرجام، در اجلاسیه مدیران و معاونان مدارس علمیه خواهران این حوزه گفت: طلاب، فضلا، مراجع دینی و فقها، توجهی به دنیا ندارند و اساس حوزه‌های علمیه ایمان می‌باشد. وی حوزه‌های علمیه را از مصادیق «**کلمه طیبه**» دانست و با تأکید بر توجه متولیان حوزه بر رفتار و سلوک علمی دانش‌پژوهی طلاب گفت: متولیان و مسئولان، هرچه قدر توانمندی علمی و پژوهشی طلاب را بیشتر باور کنند، طلاب نیز بیشتر در خدمت آرمان‌های بلند دین، قرار خواهند گرفت. حجةالاسلام و المسلمین فرجام افزود: کار را باید برای خدا و با اخلاص انجام داد و از انفاق در مسیر خدا نیز نباید غافل شد، زیرا اخلاص، معنویت وکار برای خدا، عامل موفقیت می‌باشد. وی به وقایع و حوداث اخیر اشاره و اذعان کرد: اگر برخی از جبهه‌گیری‌هایی که بعضی از حوزویان دارند، برخاسته از دنیا طلبی باشد، خطری جدی است که معنویت حوزه را تهدید می‌کند. عضو شورای برنامه ریزی مدیریت حوزه علمیه خراسان، با تأکید بر این‌که امام راحل، حتی یک قدم برای مرجعیت خود برنداشت، اضافه کرد: امام راحل در مملکت اسلامی ما، شخصیتی بود که به اعتراف همگان، زندگی ساده و بی‌آلایشی داشت.

حوزه علمیه بهترین مکان برای رشد جوانان

حوزه‌های علمیه بهترین مکان برای رشد جوانان می‌باشد و آنان می‌توانند با معارف اهل‌بیت علیهم‌السلام و مبانی خودسازی و تربیت اسلامی آشنا شوند و زمینه ترویج معارف فراهم شود. حجةالاسلام والمسلمین محمد معزی‌مقدم از روحانیون پیشکسوت شهرستان لنگرود، در گفت‌وگو با مرکز خبر حوزه با بیان این مطلب، به معیارهای مبلغ و روحانی موفق اشاره‌کرد و گفت: روحانی و مبلغ خوب کسی است که مردم با دیدن او به یاد خدا بیفتند و اگر برای آنان سخنرانی هم نکند، ولی از رفتار و کردار او درس بگیرند. وی زمان‌شناسی و شناخت ویژگی‌های جوانان را از دیگر معیارهای برتر مبلغ موفق بیان کرد و یادآور شد: مبلغ باید بداند که جوان در زمان خود به چه چیزهای برای رشد و تعالی در جامعه کنونی نیاز دارد. وی انتظار مردم از روحانیت را بیان احکام، و حقایق دین اسلام دانسته و بیان داشت: اگر روحانی به مسایل سیاسی و دینی تسلط نداشته باشد و وارد بحث‌های سیاسی شود، موفق نخواهد شد، ابتدا باید در مسایل دینی تحقیق و تفحص داشته باشد و سپس به این گونه مسایل بپردازد؛ چون سیاست ما عین دیانت ماست. حجةالاسلام والمسلمین معزی با بیان این‌که درس‌های اخلاق باید در حوزه‌های علمیه شهرستان‌ها تقویت شود، خاطرنشان کرد: لازم است اساتیدی برای بیان مباحث اخلاق برگزیده شوند که خود اسوه اخلاق باشند و ضمن بیان مباحث اخلاقی، آن را در رفتار و کردار خود پیاده کنند. وی تشکیل مدارس علمیه در کنار مساجد را لازم و موفقیت‌آمیز برشمرد و گفت: مردم علاقه و احترام زیادی برای روحانیت قائل هستند، لذا باید ائمه جماعات، مورد توجه مسئولان حوزه قرار بگیرند، تا بتوانند با دقت و توان بیشتری در خدمت مردم باشند.

روحانیون مستقر در مناطق محروم به ۱۲ هزار نفر خواهند رسید

مدیر امور مبلغین و مساجد سازمان تبلیغات اسلامی با اشاره به حضور چهار هزار و ۶۰۰ روحانی و مبلغ در مناطق محروم، از افزایش این تعداد طی سال‌های آتی خبر داد و افزود: تلاش داریم تا تعداد روحانیون مستقر در روستاها را به بیش از دوازده هزار روحانی برسانیم. حجةالاسلام و المسلمین حسن رقیمی مدیر امور مبلغین و مساجد سازمان تبلیغات اسلامی در گفت‌وگو با ایکنا، با بیان این‌که در حال حاضر چهار هزار و ۶۰۰ روحانی در قالب روحانی مستقر و طرح هجرت بلندمدت در مناطق محروم کشور مستقر شده و مشغول به فعالیت‌های تبلیغی هستند، اظهار کرد: از این تعداد هزار و ۸۰۰ روحانی مستقر و دو هزار و ۸۰۰ نفر روحانی طرح هجرت بلندمدت هستند. وی افزود: بنا بر پیش‌بینی‌های انجام‌شده، تلاش داریم تا تعداد روحانیون مستقر در روستاها و مناطق محروم کشور را به بیش از دوازده هزار روحانی برسانیم. مدیر امور مبلغین و مساجد سازمان تبلیغات اسلامی به حمایت‌های این سازمان از روحانیون مستقر در مناطق محروم اشاره کرد و ادامه داد: تلاش داریم تا مبلغان مستقر در روستاها و مناطق محروم را نیز تحت پوشش قرار داده و در ماه‌هایی مانند؛ ماه رمضان، ماه محرم و ماه صفر نیز نشریات و کتاب‌های مورد نیاز را برای آنان ارسال کنیم.